Statistisk analyse av usikkerhet - Fordeling av observasjoner og Poissonfordeling

Bård Tollef Pedersen og Erik Lykke Trier

12. januar 2023

Laget i LATEX.

Sammendrag

Formålet med dette forsøket er å finne ut hvor mye stråling som kommer fra laboratoriet og en strålekilde samt sammenligne bakgrunnstråling med Poissonfordelingen. Strålekilden er et kunstig konstruert kapslet rør med strontium-90 isotop. Gruppen målte strålingen med en Geiger-Müller-teller som registrerer den radioaktive strålingen som kommer inn i GM-røret. Ved hjelp av dataene og beregningene fra disse målingene kan en trekke en konklusjon om at bakgrunnstrålingen er Poissonfordelt og stråling fra kun strålekilden er 1667.02 ± 2.65 desintegrasjoner per tiende sekund.

1 Innledning

Når et radioaktivt stoff desintegrere sender det ut stråling, denne strålingen kan en måle ved hjelp av en Geiger-Müller-teller[2]. Geiger-Müller-telleren kan ta mange målinger i bestemte tids interval for å se hvor mye radioaktiv stråling som kommer inn i måleren. Når et radioaktivt stoff er svakt eller langt unna vil man lese inn få desintegrasjoner. Når en måler desintegrasjoner i en bestemt tidsperiode gjentatte ganger kan man plotte det som en fordeling. Er det få desintegrasjoner vil dette plotte etterligne en poisson fordeling. Har man mange desintegrasjoner vil den nærme seg en normalfordeling.[5] I dette forsøket skal en måle bakgrunnstråling og stråling fra en radioaktiv kilde ved hjelp av en Geiger-Müller-teller og teste om bakgrunnstrålingen er tilnærmet lik en poissonfordeling.

2 Teori og apparatur/metoder

2.1 Radioaktiv stråling

Radioaktive stoffer har en egenskap som gjør at de kan sende ut stråling fra atomkjernen. Denne strålingen kalles nukleær stråling, men kalles som oftest litt misvisende radioaktiv stråling. Det finnes tre hovedtyper radioaktiv stråling: alfa, beta og gamma. Geiger-Muller-telleren som ble brukt oppfanger alle typene nevnt og stråle kilden som ble brukt utstråler beta-stråling[3].

Strontium-90 som blir brukt i dette forsøket er et ustabilt isotop som er et fisjonsprodukt fra uran. Ettersom Strontium-90 er ustabilt gjennomgår det beta-forfall som vil si at strontium-90 atomer desintegrerer og blir til yttrium-90 og utstråler betastråling, som er et elektron eller positron i høy fart og med høy energi[4].

2.2 Middelverdi

Utregning av hver middelverdi, henholdsvis for totale strålingen og bakgrunnsstrålingen er gitt ved formel (1). Denne brukes til å anslå beste verdi for ν . Her er N antall målinger av verdien, m_j er måleverdi nummer j av de l forskjellige målingene og w_j er ganger verdi nummer j ble målt.

$$\bar{\nu} = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^{l} m_j w_j \tag{1}$$

Når en skal regne ut stråling fra kun kilden, hvor en trekker fra bakgrunnstrålingen brukes formel (2). Der $\bar{\nu}$ er middelverdi.

$$\bar{\nu}_{kilde} = \bar{\nu}_{total} - \bar{\nu}_{bakarunn} \tag{2}$$

For å regne ut standardavvik til kilden brukes formel (3). Den regner ut det gjennomsnittlige standardavviket til kilden basert på det gjennomsnittlige standardavviket til bakgrunnsstrålingen og totale strålingen. Der $\delta \bar{\nu}$ er standard feil[5].

$$\delta \bar{\nu}_{kilde} = \sqrt{\delta \bar{\nu}_{total}^2 - \delta \bar{\nu}_{bakgrunn}^2}$$
 (3)

2.3 Data fordeling

En stor del av dette forsøket handler om å behandle dataene fra eksperimentet og analysere dataene. Det er to distribusjoner av data som er i fokus, normal fordeling (gaus fordeling) og poisson fordeling.

2.3.1 Normalfordeling

Normalfordelingen er en sannsynlighetsfordeling som beskriver fordelingen av verdier der verdiene er uavhengige og tilfeldige [1].

Den kan beskrives med formelen (4).

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}}e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}} dx \tag{4}$$

Henvisning til likning (4) der μ er teoretisk gjennomsnitt, σ er teoretisk standardavvik for x, mens e og π er kjente konstanter. e er eulers tall og pi er tilnærmet 3.14159. Dette bruker man til å finne sannsynligheten for at x inntreffer.

For normalfordelingen er standardavviket gitt ved formel (5).

$$\sigma_{\nu} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^{N} (v_i - \bar{v})^2}{N - 1}}$$
 (5)

Her er σ_{ν} standardavviket for normalfordelt data, ν_{i} er telleraten for måling nummer $i, \bar{\nu}$ er gjennomsnitts verdien for ν og N er totalt antall målinger.

For normalfordelingen er standard feil gitt ved formelen (6).

$$\sigma_{\bar{\nu}} = \frac{\sigma_v}{\sqrt{N}} \tag{6}$$

Her er $\sigma_{\bar{\nu}}$ standardfeilen, σ_{ν} er standardavvik og N er antall målinger[5].

2.3.2 Poissonfordeling

For nukleær stråling vil alle de observerte verdiene, dvs. antall desintegrasjoner i et gitt tidsrom vil være et positivt heltall eller null. Fordelingen av observasjonene antas å følge poissonfordelingen gitt ved formelen under (7).

$$P_{\mu}(\nu) = \frac{\mu^{\nu}}{\nu!} e^{-\mu} \tag{7}$$

der $P_{\mu}(\nu)$ er sannsynligheten for å observere ν hendelser i et tidsinterval T, gitt at det forventede antallet hendelser i intervallet er μ .

For poissonfordeling har også en egen likning for standardavvik som er gitt ved likning (8).

$$\sigma_{\nu} = \sqrt{\mu} \tag{8}$$

Der σ_{ν} er standardavvik og μ er middelverdi[5].

2.4 Kjikvadrattest

Kji-kvadrat test er en statistisk hypotesetest mye brukt for å forkaste eller bekrefte om data følger en normal fordeling eller poissonfordeling. Kjikvadrat test er gitt ved formel (9).

$$\chi^2 = \sum_{k=1}^n \frac{(O_k - E_k)^2}{E_k} \tag{9}$$

I likning (9), er O_k observert data og E_k er forventet data.

I tilleg til Kji-kvadrat har man Kji-kvadrat tilde, eller Kji-kvadrat redusert. Dette er gitt med (10) og brukes for å finne ut av hvor mange prosent sannsynlig det er at Kji-kvadrat inntreffer ved gitt antall frihetsgrader.

$$\tilde{\chi}^2 = \chi^2 / d \tag{10}$$

Henvisning til likning (10). χ^2 er Kji-kvadrat test, d er antall frihets grader.

For å beregne antall frihetsgrader til Kjikvadrat redusert bruker en formel (11).

$$df = n - c \tag{11}$$

Henvisning til likning (11). df er totale frihetsgrader, n er antall stolper som er brukt i fordelingen. c er antallet parametere som er beregnet fra data[5].

2.5 Gjennomføring

Det ble brukt en GM-teller 5135.30 av Frederiksen A/S. En GM Tube 5125.15 av Frederiksen A/S. En risø kilde med beta-stråling som inneholder Strontium-90. Stativklemmer holdt risø kilden samt GM Tuben, dette er for å holde avstanden konstant uten variasjon. Det ble gjennomført totalt 400 målinger, hvorav 200 er med strålekilde og 200 er med bakgrunnstråling. Målingene er tatt slik at alle strålene i hvert ti sekunders interval blir talt opp og lagret som en måling.

3 Resultater og berekninger

3.1 Bakgrunnsstråling

Middelverdien for bakgrunnsstrålingen, regnet ut fra de 200 målingene som ble tatt av bakgrunnsstrålingen, ble beregnet med formel (1) og ga en verdi på $\bar{\nu}=3.83$.

Standardavvik for bakgrunnsstrålingen med antakelsen om at den underliggende fordelingen er normalfordeling ble beregnet med formel (5) og ga $\sigma_{\nu} = 2.06$.

Standard feil for bakgrunnsstrålingen med antakelsen om at den underliggende fordelingen er normalfordeling ble beregnet med formel (6) $\sigma_{\bar{\nu}}$ = 0.15.

Standardavvik for bakgrunnsstråling med antakelsen om at den underliggende fordelingen er poissonfordeling ble beregnet med formel (8) $\sigma_{\bar{\nu}}$ = 1.96.

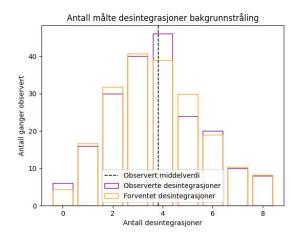
Den totale bakgrunnstrålingen kan derfor beskrives som 3.83 ± 0.15 , antall pulser hvert 10 sekund. Hvor 3.83 er middelverdien og 0.15 er standard feilen.

En kji-kvadrat-test ble utregnet ved bruk av formel (9). Dette ga en verdi på $\chi^2 = 3.27$.

For å sjekk om fordelingen av dataene stemmer med en poisson fordeling, brukes redusert χ^2 også kjent som $\tilde{\chi}^2$.

Etter formel (10) ble $\tilde{\chi}^2 = 0.545$., med df = 7. df er antall frihetsgrader og ble berget ut i fra formel (11).

Fra tabell D (Taylor)[6] kan en se at sannsynligheten for $\tilde{\chi}^2 \geq 0.54$ er mellom 88% og 73%. Mer nøyaktig får man 81.18%.

Figur 1: Bakgrunns desintegrasjon fordelt i ni grupper sammenlignet med Poissonfordeling og middelverdien

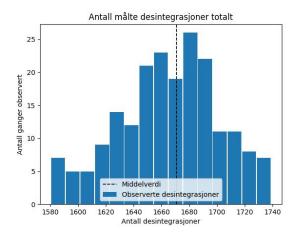
3.2 Totale strålingen

Middelverdi for total stråling ble beregnet med formel (1) og ga en verdi på $\bar{\nu} = 1670.84$

Standardavvik for total stråling med antakelsen om at den underliggende fordelingen er normalfordeling ble beregnet med formel (5) og ga $\sigma_{\nu} = 37.55$

Standardavvik for total stråling med antakelsen om at den underliggende fordelingen er poissonfordeling ble beregnet med formel (8) $\sigma_{\bar{\nu}} = 40.87$

Standard feil for total stråling med antakelsen om at den underliggende fordelingen er normalfordeling ble beregnet med formel (5) og ga $\sigma_{\nu} = 2.65$.

Figur 2: Desintegrasjon av kilde- og bakgrunnsstråling delt i 15 like store grupper, samt middelverdien.

3.3 Strålekilden

Ut i fra beregninger gjort i 3.1 og 3.2 kan en beregne strålingen fra kun strålekilden. Ved bruk av formel (2) og (3) regnes det ut at strålekilden desintegrerer med en rate på 1667.02 ± 2.65 hvert tiende sekund.

Alle beregningen ble gjort i Python, se vedlegg A. Rådata er vedlagt og kan sees i vedlegg B.

4 Diskusjon

For bakgrunnsstrålingen er det to hypoteser som skal testest. $H_0 = Poisson for deling$ og $H_1 = Normal for deling$. Altså at målingene for bakgrunnsstrålingen enten følger poissonfordeling eller normalfordeling. Dette kan testes enkelt ved hjelp av en χ^2 -test. Dette ble beregnet tidligere i rapporten for bakgrunnsstrålingen og resultatet fra denne testen sier at bakgrunnstålingen er 81.18% lik poissonfordelingen. Ettersom dette resultatet er så høyt kan en forkaste H_1 hypotesen og si at H_0 hypotesen står. Dette svaret stemmer også overens i Figur 1 hvor en kan se at målingene stemmer ganske overens med de forventete Poissonfordelingen.

Fordi bakgrunnsstrålingen følger poissonfordelingen så kan en si at det elektriske måleinstrumentet, Geiger-Müller-telleren ikke er

noe alvorlig feil med. Det kan være systematiske feil, men dette påvirker ikke fordelingen av dataene.

Når en ser på resultatet fra standaravik på bakgrunnsstrålingen med antakelsen om at den underliggende fordelingen er normalfordeling, og når den er Poissonfordelingen, kan en se likheter. Det at det er likheter kan tilsi at bakgrunnstrålingen også er normalfordelt.

Fordi bakgrunnsstrålingen hovedsakelig bare består av gammastråling på grunn av alfaog beta-strålingens begrensede rekkevidde vil ikke eventuelle kilder til alfa- og beta-stråling registreres[3]. Det som kan påvirke målingene er de andre strålekildene som de andre studentene brukte for sine eksperimenter. Når gruppen målte den totale strålingen og bakgrunnsstrålingen så var det ujevnt antall strålekilder i rommet. Noen av disse kan ha utstrålt langdistanse nukleær stråling(gammastråling) som kan ha påvirket målingene og gjort de ujevne.

En annen feilkilde kan være tilfeldige personlige feil. Sånn som å bruke feil formel, notere feil tall eller å skrive koden feil. Det er dokumentert med vedlegg koden som er brukt og rådataene som er henholdsvis vedlegg A og vedlegg B. Dette kan gjøre resultatene helt feil. Data som eventuelt har blitt plottet inn feil vil ikke ha så stor påvirkning på resultatet siden det er så mye data. Ser en i figur 2 kan en se tegn til normalfordelingen, dette kan verken avkreftes eller bekreftes uten en kji-kvadrat test.

5 Konklusjon

Antall desintegrasjoner i bakgrunnsstrålingen ble målt til 3.83 ± 0.15 desintegrasjoner per 10s og følger poissonfordelingen. Dette er 81% sikkert som følge av χ^2 -testen som ble gjennomført for å sammenlikne fordelingen med poissonfordelingen. For den totale strålingen er det beregnet 1667.015 \pm 2.65 desintegrasjoner per 10s antatt normalfordeling. Diagrammet for den totale strålingen kan minne om normalfordelingen, man man kan ikke si noe sikkert uten en kji-kvadrat test.

Referanser

- [1] Jan Bjørnstad. normalfordeling. https://snl.no/normalfordeling, October 2019.
- [2] Tor Holtebekk, Trygve; Bjørnstad. Geiger-müller-teller. https://snl.no/GeigerMller-teller, January 2019.
- [3] Tor Holtebekk, Trygve; Bjørnstad. radioaktivitet. https://snl.no/radioaktivitet, September 2022.
- [4] Peter Kierulf. strontium-90. https://sml.snl.no/strontium-90, June 2022.
- [5] Achim Kohler. Statistisk analyse av usikkerhet- Fordeling av observasjoner og Poissonfordeling. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, 2023.
- [6] John R Taylor. Error analysis. *Univ. Science Books, Sausalito, California*, 20, 1997.

A Vedlegg A

```
# Imports to make calculation and plotting
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import decimal
# Function to read data from csv file
# Input is a csv file of values
# Returns two list, one for total decay chain and one for background decay chain
def read_from_csv(file_name):
   list_of_tot = []
   list_of_back = []
   with open(file_name) as file:
       for line in file:
          line = line.split(";")
          line = [k.strip() for k in line]
          list_of_tot.append(int(line[-1]))
           list_of_back.append(int(line[1]))
   return list_of_tot, list_of_back
# Function to calculate middle value based on list of values
# Input is a list of numbers used to calculate middle value
# Returns the middle value as float
def find_middle_value(list_of_numbers):
   n = len(list_of_numbers)
   number_freq = {}
   answer = 0
   for k, number_func in enumerate(list_of_numbers):
       try:
          number_freq[number_func] += 1
       except KeyError:
          number_freq[number_func] = 1
   for key_func, value_func in number_freq.items():
       answer += key_func * value_func
   return answer / n
# Function to calculate sigma based on normal distribution
# Input is a list of observed values and the middle value
# Returns the standard deviation as float
def sigma_norm(list_of_nu, my):
   list_to_ans = []
   for k, nu in enumerate(list_of_nu):
       ans = (nu - my) ** 2
       list_to_ans.append(ans)
   sigma = np.sqrt(sum(list_to_ans) / (len(list_of_nu) - 1))
```

```
return sigma
```

```
# Function to calculate sigma based on normal distribution and middle value
# Input is a list of observed values and the middle value
# Returns the standard deviation as float
def sigma_norm_mid(sd, list_of_nu):
   ans = sd / np.sqrt(len(list_of_nu))
   return ans
# Function to calculate poisson distribution
# Input is a list of observed values and the middle value
# Returns the poisson distribution as dictionary, with value as key and number of
    times
# that value will accrue as value in percentage
def poisson(my_1, list_of_nu1):
   decimal.getcontext().prec = 100 # Number of decimal
   ans_dict = {}
   list_of_nu = list(range(min(list_of_nu1), max(list_of_nu1) + 1))
   for k, nu in enumerate(list_of_nu):
       ans = decimal.Decimal(np.e) ** decimal.Decimal(-my_1) * \
             ((decimal.Decimal(my_1) ** nu) / decimal.Decimal(np.math.factorial(nu)))
       ans_dict[nu] = float(ans)
   return ans_dict
# Function to calculate sigma based on poisson distribution
# Input is the middle value
# Returns the standard deviation as float
def sigma_poisson(my):
   return np.sqrt(my)
# Function to calculate chi-square test
# Input is two list, the observed data and the expected data
# Returns the chi-square value as float
def chi_square(observed_data, expected_data):
   list_el = []
   for k in range(len(observed_data)):
       ans = observed_data[k] - expected_data[k]
       ans1 = ans ** 2 / expected_data[k]
       list_el.append(ans1)
   return sum(list_el)
# Function to calculate only the source decay
# Input is four values, the middle value and the standard deviation for total decay,
# the middle value the standard deviation for background decay
# Returns two float numbers, the middle value and the standard deviation
def calculate_source_gamma(my_tot, sd_tot, my_back, sd_back):
   my_ans = my_tot - my_back
```

```
sd_ans = np.sqrt(sd_tot ** 2 + sd_back ** 2)
   return my_ans, sd_ans
# Function to turn list into dictionary
# Input is a list with keys
# Returns dictionary of number of times a key occurs
def list_to_dict(total_list):
   dict_func = {}
   for k, number_funct in enumerate(total_list): # list_number_tot
           dict_func[number_funct] += 1
       except KeyError:
          dict_func[number_funct] = 1
   return dict_func
if __name__ == '__main__':
   # Read csv data into to lists, one for total decay and one for background
   list_number_tot, list_number_back = read_from_csv('data.csv')
   # Middle value for total and background decay
   my1 = find_middle_value(list_number_tot)
   my2 = find_middle_value(list_number_back)
   # Standard deviation for total and background decay based on normal distribution
   sd_norm1 = sigma_norm(list_number_tot, my1)
   sd_norm2 = sigma_norm(list_number_back, my2)
   # Standard error for total and background decay based on normal distribution
   sd_mid1 = sigma_norm_mid(sd_norm1, list_number_tot)
   sd_mid2 = sigma_norm_mid(sd_norm2, list_number_back)
   # Standard deviation for total and background decay based on poisson distribution
   sd_pos1 = sigma_poisson(my1)
   sd_pos2 = sigma_poisson(my2)
   print('----')
   print('Mlinger bakgrunnstrling\n')
   print('Middelverdi =', my2, ' Standaravvik normal =', sd_norm2, 'Standarfeil = ',
       sd_mid2,
         'Standaravvik poisson =', sd_pos2)
   # Turn number of observation to dictionary with frequency of occurrence
   number_freq_observed = list_to_dict(list_number_back)
   # Calculate poisson distribution
   list_of_pos = poisson(my2, number_freq_observed.keys())
   for key in list_of_pos:
       list_of_pos[key] *= 200 # Turn percentage into number of times it will occur
           with
                              # 200 readings
   number_freq_expected = list_of_pos
```

```
# Sort dictonary
myKeys = list(number_freq_observed.keys())
myKeys.sort()
number_freq_observed = {i: number_freq_observed[i] for i in myKeys}
# Sum the last bins to get bin value over 5
number_freq_observed[8] = number_freq_observed[8] + number_freq_observed[9] + \
   number_freq_observed[11] + number_freq_observed[12]
del number_freq_observed[9]
del number_freq_observed[11]
del number_freq_observed[12]
number_freq_expected[8] = number_freq_expected[8] + number_freq_expected[9] + \
   number_freq_expected[10] + number_freq_expected[11] + \
   number_freq_expected[12]
del number_freq_expected[9]
del number_freq_expected[10]
del number_freq_expected[11]
del number_freq_expected[12]
# Calculate chi-squared
x_squared = chi_square(list(number_freq_observed.values()),
    list(number_freq_expected.values()))
print('x_squared =', x_squared)
# Define number of degrees of freedom
df = 7
# Calculate chi-squared tilde
x_tilde = x_squared / df
print('x_tilde', x_tilde)
# Plot observed background decay with poisson distribution
width = 1
plt.bar(number_freq_observed.keys(), number_freq_observed.values(),
       edgecolor='purple', color='None', label='Observerte desintegrasjoner')
plt.bar(number_freq_expected.keys(), number_freq_expected.values(),
       edgecolor='orange', color='None', label='Forventet desintegrasjoner')
plt.axvline(my2, color='k', ls='dashed', linewidth=1.2, label='Observert
   middelverdi')
plt.xlabel('Antall desintegrasjoner')
plt.ylabel('Antall ganger observert')
plt.title('Antall mlte desintegrasjoner bakgrunnstrling')
plt.legend(loc='lower center')
plt.show()
print('----')
print('Mlinger med strlekilden\n')
print('Middelverdi =', my1, 'Standaravvik =', sd_norm1, 'Standaravik poisson =',
   sd_pos1)
# Turn number of observation to dictionary with frequency of occurrence
number_freq_observed1 = list_to_dict(list_number_tot)
```

```
# Divide into bins to get each bin value over 5
a = sorted(number_freq_observed1)
bins = np.linspace(min(a), max(a), 20)
list_with_bins_obs1 = []
for i, number in enumerate(list(bins)):
   temp_value1 = 0
   for j, value in enumerate(number_freq_observed1.keys()):
       if bins[i] <= value <= bins[i + 1]:</pre>
          temp_value1 += number_freq_observed1[value]
       if i + 1 >= len(list(bins)):
          break
   list_with_bins_obs1.append(temp_value1)
# Sum last and first bins to get bin value over 5
list_with_bins_obs1[-5] = list_with_bins_obs1[-5] + list_with_bins_obs1[-4] + \
   list_with_bins_obs1[-3] + list_with_bins_obs1[-2] + \
   list_with_bins_obs1[-1]
list_with_bins_obs1[1] = list_with_bins_obs1[1] + list_with_bins_obs1[0]
list_with_bins_obs1 = list_with_bins_obs1[1:-4]
bins = bins[1:-4]
# Plot the total decay
plt.bar(bins, list_with_bins_obs1, width=10, linewidth=2, label='Observerte
   desintegrasjoner')
plt.title('Antall mlte desintegrasjoner totalt')
plt.axvline(my1, color='k', linestyle='dashed', linewidth=1.2,
   label='Middelverdi')
plt.xlabel('Antall desintegrasjoner')
plt.ylabel('Antall ganger observert')
plt.legend(loc='lower center')
plt.show()
print('----')
print('Mling kun strling\n')
# Calculate the decay of only source
source_my, source_sd = calculate_source_gamma(my1, sd_mid1, my2, sd_mid2)
print('Middelverdi =', source_my, 'Standarfeil', source_sd)
print('----')
```

B Vedlegg B

Måling nummer	Stråling Bakgrunn	Stråling Totalt
1	6	1628
2	3	1655
3	3	1717
4	6	1588
5	5	1664
6	$\frac{3}{2}$	1631
7	6	1729
8	4	1705
9	3	1638
10	7	1717
11	3	1678
12	3	1610
13	0	1714
14	1	1692
15	4	1699
16	2	1713
17	2	1637
18	9	1693
19	4	1720
20	8	1687
21	9	1690
22	$\frac{3}{2}$	1714
23	4	1743
24	3	1687
25	6	1595
26	12	1700
27	5	1756
28	4	1640
29	$\overline{2}$	1693
30	7	1684
31	5	1660
32	$\stackrel{\circ}{2}$	1700
33	2	1708
34	3	1703
35	3	1685
36	4	1628
37	5	1716
38	5	1627
39	4	1686
40	6	1595
41	5	1635
42	4	1711
43	4	1702
44	5	1688
	~	-000

45	7	1635
46	6	1689
47	6	1750
48	1	1776
49	4	1649
50	5	1708
51	3	1604
52	4	1680
53	7	1630
54	0	1708
55	4	1657
56	4	1687
57	3	1662
58	5	1659
59	3	1652
60	3	1680
61	3	1689
62	5	1677
63	2	1691
64	4	1648
65	1	1697
66	5	1663
67	1	1662
68	3	1679
69	4	1677
70	3	1641
71	2	1658
72	6	1671
73	1	1687
74	4	1681
75	2	1695
76	1	1679
77	9	1688
78	4	1697
79	4	1656
80	4	1737
81	4	1651
82	1	1645
83	3	1673
84	3	1652
85	2	1728
86	5	1656
87	2	1663
88	3	1663
89	3	1670
90	0	1632
91	6	1618

92	1	1663
93	3	1733
94	1	1693
95	3	1618
96	4	1622
97	6	1653
98	2	1702
99	3	1731
100	9	1696
101	4	1637
102	3	1594
103	6	1658
104	3	1589
105	6	1722
106	2	1653
107	1	1671
108	6	1694
109	2	1648
110	4	1646
111	6	1635
112	6	1670
113	4	1738
114	1	1679
115	1	1602
116	6	1666
117	4	1655
118	7	1654
119	2	1617
120	3	1668
121	5	1724
122	1	1620
123	0	1665
124	3	1727
125	4	1686
126	7	1700
127	5	1661
128	4	1667
129	4	1667
130	3	1650
131	3	1675
132	9	1689
133	3	1661
134	4	1680
135	5	1671
136	5	1671 1656
137	11	1675
138	4	1632

139	5	1630
140	2	1642
141	3	1690
142	3	1674
143	3	1662
144	5	1671
145	2	1641
146	2	1702
147	4	1652
148	7	1620
149	4	1647
150	0	1763
151	4	1610
152	4	1669
153	4	1694
154	7	1688
155	3	1681
156	4	1689
157	4	1700
158	2	1704
159	1	1598
160	2	1700
161	3	1706
162	4	1651
163	3	1624
164	5	1607
165	3	1691
166	5	1657
167	2	1679
168	2	1603
169	4	1717
	3	
170		1682
171	4	1654
172	2	1688
173	2	1575
174	2	1729
175	4	1624
	5	1631
176		
177	4	1619
178	3	1603
179	0	1639
180	2	1662
181	6	1667
182	5	1645
183	2	1687
184	7	1687
185	6	1693

186	7	1617
187	2	1677
188	5	1730
189	2	1690
190	4	1699
191	4	1693
192	3	1716
193	6	1667
194	1	1693
195	5	1722
196	6	1580
197	3	1665
198	4	1696
199	1	1654
200	4	1699